

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Затверджено

на засіданні кафедри економіки підприємства
економічного факультету Львівського
національного університету імені Івана
Франка (протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

проф. Світлана УРБА

СИЛАБУС з навчальної дисципліни
«РИЗИКИ БІЗНЕС-СТРУКТУР
В ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ»,
що викладається в межах ОНП
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності ДЗ “Менеджмент”

Львів 2025 р.

Назва дисципліни	РИЗИКИ БІЗНЕС-СТРУКТУР В ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ
Адреса викладання курсу	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки підприємства ЛНУ імені Івана Франка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	D «Бізнес, адміністрування та право»; D3 «Менеджмент»
Викладачі курсу	КОСОВИЧ Богдана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства економічного факультету
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: bohdanna.kosovych@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/kosovych-bohdanna-ivanivna Робоча адреса: м. Львів, пр. Свободи, 18, каб. 117. тел. (0382) 2394025
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (або на онлайн платформі – MS Teams, Zoom, Google Classroom) за попередньою домовленістю з викладачем. Кафедра економіки підприємства, кім. 117, просп. Свободи, 18, м. Львів.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/ryzyky-biznes-struktur-v-hlobalnomu-prostori-dlia-aspirantiv-d3-menedzhment
Інформація про дисципліну	Курс «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» є вибірковою дисципліною зі спеціальності D3 «Менеджмент» для освітньо-наукової програми «Бізнес-адміністрування», яка викладається в 4-му семестрі в обсязі 3-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» спрямована на формування системного розуміння природи, видів ризиків бізнес-структур і механізмів управління ними в умовах глобалізації. У межах курсу розглядаються економічні, політичні, соціальні, екологічні та технологічні ризики, їх вплив на стійкість і конкурентоспроможність бізнес-структур, а також сучасні підходи до їх ідентифікації, оцінювання та мінімізації. Особлива увага приділяється питанням управління ризиками та адаптації бізнесу до невизначеності глобального середовища.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» є формування системи теоретичних знань, умінь та практичних навичок про існуючі ризики в бізнесі, зокрема і в умовах війни, їх аналіз, оцінювання і управління ними у волатильному середовищі за для забезпечення економічної безпеки та конкурентоспроможності бізнес-структур в глобальному просторі. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» є: - розуміння суті та особливостей ризиків бізнес-структур у глобальному просторі; - оволодіння навичками самостійно здійснювати аналіз, ідентифікацію та оцінювання ризиків; - вивчення основних теоретичних основ управління ризиками бізнес-структур у глобальному просторі; - набуття практичних навичок для вирішення конкретних ризикових ситуацій, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання дисертаційних робіт. Особлива увага при вивченні курсу «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» приділяється пізнанню природи ризику підприємницьких

	<p>структур в глобальному просторі, управління ризиками та вироблення заходів розвитку конкурентоспроможних бізнес-структур в сучасному глобальному просторі.</p> <p>Предметом курсу: ризики, з якими зустрічаються бізнес-структури в умовах глобалізації та інструменти управління ними.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kosovych B., Dmytruk V, Maksymets Y., Stanko T., Synytsia S., Fursa T. Management of innovative investment security of an enterprise in conditions of a dynamic external environment through the evaluation of existing projects. 2025. Vol. 5(64). P. 205-216. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.64.2025.4974. 1. Panchenko V., Levkiv H., Kosovych B., Butkevych O., Nianko V. Influence of marketing strategy on improving the financial performance of industria enterprises // Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2023. Vol. 6(53). P. 460-470. – DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4230. 2. Kosovych B. Innovative development of Ukraine in the conditions of war and post-war period. Journal “Economics & Education” ISMA University of Applied Sciences Riga by LLC Publishing House “Baltija Publishing” International Scientific. Vol. 7, Issue 4. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Pp. 6-12. 3. Косович Б. Підприємництво як драйвер економічного розвитку, оцінка стану та динаміка його активності в сучасних умовах України. Економіка та управління підприємствами в умовах глобалізації: тенденції та перспективи розвитку : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП “Астрая”, 2024. С. 6-25; 217 с. 4. Журман С., Шишкіна О. Систематизація наукових підходів до розуміння природи ризику. <i>Проблеми і перспективи економіки та управління</i>. 2018. № 3 (15). С. 155-163. 5. Економічний ризик: методи оцінки та управління: навч. посібник / Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. 208 с. 6. Калініченко З. Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с. 7. Кондрашихін А. Б. Теорія та практика підприємницького ризику: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 221 с. 8. Кондрашихін А. Б., Пепа Т. В. Теорія та практика підприємницького ризику: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 224 с. 9. Косович Б. Діджиталізація як інноваційний тренд у забезпеченні сталого розвитку. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання : колективна монографія / За заг. ред. проф. О. Л. Гальцової. Запоріжжя / Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2021. С.185-199. 10. Косович Б.І. Управління ризиками бізнес-структур: Методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Львів: Ліга-Прес, 2024. 14 с. 11. Косович Б., Дмитрук В. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. Науково-практичний журнал. Економіка та держава № 5. 2020. (DOI: 10.32702/2306-6806.2020.5). С.88-92. 12. Марцин В., Михасюк І. Ризики суб'єктів господарювання в

глобальному просторі. Львів : Априорі, 2014. 208 с.

13. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Проблеми конкурентоспроможності українського підприємництва і торгівлі в умовах глобалізації. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. Випуск 56. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2019.56.0.3028>. С. 308-314.
14. Mykhasiuk I., Kosovych B. Innovative activity and security of Ukraine in conditions of war. *Książce : Współczesne organizacje. Zarządzanie-Innowacje-Rozwój. Prace Naukowo-Dydaktyczne. KUZ KROSNO*. 2020. 15 s.
15. Михасюк І., Косович Б., Лукашенко Т. Регулювання розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах економічної нестабільності: монографічний навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2020. 303 с.
16. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності України в умовах макроекономічної нестабільності. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. Випуск 60. С. 29-40. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6003>
17. Михасюк І. Р., Косович Б. І. Внутрішні і зовнішні ризики для України: причини та шляхи подолання. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 4-9. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.9.4](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.9.4);
18. Михасюк І. Р., Косович Б. І. Інструментарій державного регулювання економіки України в часи викликів. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 172. Дніпро: ПДАБА, 2021. С. 13-18. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/172-2>.
19. Косович Б. І. Поврозник П. Розвиток інновацій в малому підприємстві. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 176. Дніпро: ПДАБА, 2021. С. 74-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/176-12>
20. Мороз В.М. Ризик-менеджмент : навч. посібник. Харків : НТУ «ХП», 2018. – 140 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/39143/1/Book_2018_Moroz_Ryzyk_menedzhment.pdf .
21. Посохов І. М. Управління ризиками у підприємстві: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2015. 220 с.
22. Підприємство, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
23. Шишкіна О. Термінологічні проблеми пізнання природи фінансового ризику. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1 (17). С. 253-263.
24. Як буде відбудовуватись Україна? Від знання про ризики – до сталого відновлення. URL: <https://r2p.org.ua>.
25. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.diaa.gov.ua/>.
26. Метрологія, 2014. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013. Національний стандарт України. Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику. URL: <http://metrology.com.ua/download/iso-iec-ohsas-i-dr>.

Додаткова література:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України, 1991, № 47, ст. 646.
2. Глобальний договір ООН (UN Global compact, 2020). 2020. URL : www.globalcompact.org.ua.
3. Honey, G. (2009), A Short Guide to Reputation Risk, Gower Publishing, Farnham, UK.
4. Griffin, A. (2014), Crisis, issues and reputation management, Kogan Page

	<p>Limited, London, UK.</p> <p>5. Косович Б. Транскордонне співробітництво України і Польщі в сфері соціально-економічного розвитку територій // <i>Polsko-ukraińskie doświadczenia współpracy euroregionalnej</i> : monografia / red. K. Rejman, Y. Pachkovskyy, B. Petrecka. - Jarosław : Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, 2018. - S. 65-83.</p> <p>6. Kosovych V., Kosovych B., Rym O. Investment of social entrepreneurship in Ukraine: current issues of legal regulation. <i>Financial and credit activity: problems of theory and practice. Collection of scientific works</i>. University of Banking of National Bank of Ukraine. Kyiv. Vol. 2 № 37. 2021. С. 467-475. (Web of Science. Збірник наукових праць внесений до групи А переліку фахових видань України).</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua 2. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index. 3. Ліга Бізнес Інформ. URL: www.liga.net. 4. Урядовий портал Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua 5. Головне управління статистики України URL: http://www.ukrstat.gov.ua. 6. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: www.uceps.org 7. Газета «Урядовий кур'єр». URL: www.ukurier.gov.ua 8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua 9. Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). URL : http://icps.com.ua/ 10. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua 11. Світова організація торгівлі. URL: www.wto.org 12. Risk management standards of The Institute of Risk Management. URL: https://www.theirm.org/knowledge-and-resources/risk-management-standards. 13. Вісник Львівського університету. Серія економічна. URL: https://econom.lnu.edu.ua/. 14. Brookings Institution. URL : https://www.brookings.edu 15. ISO 31000:2009. URL : http://www.amu.kz/fotos-news/vstrecha_rectora_so_stud_31_oct/ISO%2031000-2009.pdf 16. ISO 31000:2018 Risk management-Guidelines. URL:http://www.theirm.org/media/IRM-Report-ISO-31000-2018-v3.pdf.
Обсяг курсу	3 кредити, 90 год., 48 ауд. год. (32 год. – лекції, 16 год. – практичні заняття), 42 год. – самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» здобувач буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття "ризик" і "невизначеність", ознаки, функції ризиків та різновиди ризиків; - причини виникнення ризиків бізнес-структур; - джерела ризиків бізнес-структур у волатильному середовищі; - класифікацію ризиків за ключовими ознаками; - основні методи виявлення ризику; - методичні підходи щодо аналізу та оцінювання ризиків бізнес-структур; - загальні поняття управління ризиками, мета та функції; - засади управління ризиками бізнес-структур; - напрацьовувати альтернативи прийняття управлінських рішень в умовах ризику і невизначеності.

вміти:

- застосовувати одержані знання на практиці;
- обґрунтувати об'єктивну необхідність та особливості пізнання ризиків бізнес-структур в глобальному просторі;
- здійснювати ідентифікацію, проводити аналіз та оцінку ризику;
- аналізувати ефективність методів управління ризиком;
- оцінювати ризики господарської діяльності підприємства;
- розробляти та обґрунтовувати ефективні рішення на альтернативній основі;
- напрацьовувати рекомендації для забезпечення ефективної діяльності бізнес-структур в ризикових умовах;
- орієнтуватись в ризикових ситуаціях, пов'язаних з різними видами підприємницької діяльності;
- розпізнавати ризик та давати йому якісну та кількісну оцінку;
- управляти ризиками та приймати рішення в умовах невизначеності;
- інтерпретувати отримані результати та використовувати їх для підтвердження чи спростування гіпотез, запропонованих у процесі управління ризиками бізнес-структур;
- знаходити підприємливі креативні управлінські рішення в умовах ризику.

У результаті вивчення дисципліни аспірант набуває:

Інтегральну компетентність (ІК). Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

	PH06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
Ключові слова	Ризики, невизначеність, ризик-менеджмент, бізнес-структури, глобальний простір, прийняття рішень в умовах ризику, методи управління ризиками.
Формат курсу	Денна/вечіря
Теми	<p>Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем навчальної дисципліни.</p> <p>Тема 1. Сутність ризику та джерела його виникнення. Тема 2. Класифікація ризиків. Тема 3. Кількісні методи оцінювання ризиків. Характеристика ризиків бізнес-структур в умовах війни. Тема 4. Ризики бізнес-структур в умовах глобалізації. Тема 5. Управління ризиками бізнес-структур в глобальному просторі. Тема 6. Управління ризиками бізнес-структур в умовах війни. Тема 7. Ризики зовнішньоекономічної діяльності бізнес-структур в глобальному просторі. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності. Тема 8. Міжнародні стандарти в управлінні ризиками.</p>
Підсумковий контроль, форма	Екзамен у кінці семестру/ комбінований (усний, письмовий)
Пререквізити	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з таких дисциплін як сучасні тенденції в підприємстві, економічна безпека бізнесу, економічна діагностика, організація та розвиток бізнесу та інших достатніх для сприйняття категоріального апарату цього курсу, розуміння наукових джерел з такої проблематики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, презентація, демонстрація, спостереження, аналітика); - метод практично-орієнтованого засвоєння курсу з допомогою обговорення матеріалів публікацій, складних дискусійних питань і проблем для набування умінь і практичних навичок (практичні заняття); - метод модульного контролю з допомогою періодичного складання модулів за тематикою лекційних та практичних занять; - метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді складання тестів, написання наукових робіт, тез, есе на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації (в т. ч. нормативно-правових документів), Інтернет-ресурсів з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота); - інтерактивні методи (демонстраційні вправи, ситуаційні вправи, мозковий штурм, дискусії, діалогова форма набуття знань, обговорення складних дискусійних питань і проблем, аналіз і діагностика ситуації тощо) на лекційних, практичних та консультаційних заняттях; - електронні матеріали з відповідного курсу та інших пов'язаних курсів у системах (платформах) Moodle, Microsoft Teams. <p>Під час навчання застосовуватимуться лекції, презентація, комплексні завдання, електронні матеріали з навчального курсу, спільні розробки, практично-орієнтоване навчання, інтерактивні методи (демонстраційні</p>

	вправи, ситуаційні вправи, мозковий штурм, дискусії, діалогова форма набуття знань, обговорення складних дискусійних питань і проблем, аналіз і діагностика ситуації, дискусія тощо) написання наукових робіт, виконання індивідуальних завдань.																																							
Необхідне обладнання	Для вивчення навчальної дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі» потребує використання комп'ютера, загально вживаних програм і операційних систем з метою подання електронних матеріалів (електронна пошта, платформи Moodle, Microsoft Teams, Google Classroom), мультимедійного проектора, дошки, крейди. Роздатковий матеріал, навчальні посібники, монографії, наукові публікації.																																							
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточна успішність: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20; – модульне оцінювання: 10 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10; – індивідуальне завдання: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20; (індивідуальне завдання, яке аспіранти готують у формі наукового проекту чи презентації. Тема проекту повинна відображати проблематику дисертаційних досліджень аспірантів). – іспит: 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Критерії оцінювання знань аспірантів</th> <th>Бали рейтингу</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3">Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів) – 20 балів</td> </tr> <tr> <td>Критерії оцінювання</td> <td colspan="2">20 балів</td> </tr> <tr> <td>аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">5</td> </tr> <tr> <td>аспірант достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">4</td> </tr> <tr> <td>аспірант в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">3</td> </tr> <tr> <td>аспірант не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>аспірант не володіє матеріалом....</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td colspan="3">3. Індивідуальна робота аспіранта (ІНДР)</td> </tr> <tr> <td>Критерії оцінювання</td> <td colspan="2">20 балів</td> </tr> <tr> <td>робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">6-12</td> </tr> <tr> <td>робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">2-6</td> </tr> </tbody> </table>	Критерії оцінювання знань аспірантів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів	Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів) – 20 балів			Критерії оцінювання	20 балів		аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5		аспірант достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4		аспірант в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3		аспірант не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2		аспірант не володіє матеріалом....	0		3. Індивідуальна робота аспіранта (ІНДР)			Критерії оцінювання	20 балів		робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	20		робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	6-12		робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	2-6	
Критерії оцінювання знань аспірантів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів																																						
Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів) – 20 балів																																								
Критерії оцінювання	20 балів																																							
аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	5																																							
аспірант достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4																																							
аспірант в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3																																							
аспірант не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2																																							
аспірант не володіє матеріалом....	0																																							
3. Індивідуальна робота аспіранта (ІНДР)																																								
Критерії оцінювання	20 балів																																							
робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	20																																							
робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	6-12																																							
робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	2-6																																							

робота не виконана	0
2. Модульний контроль (2 модулі по 5 балів)	
Критерії оцінювання	10 балів
<p>1. Перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється <i>0,2 бала (максимально 10 × 0,2 = 2 бали).</i></p> <p>2. Другий рівень (3 завдання) – завдання з короткою відповіддю. Завдання з обґрунтованою та повною відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, класифікації, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється <i>1 бал (максимально 3 × 1 = 3 бали).</i></p>	
4. Екзамен	50
<p>Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх аспірантів. Екзаменаційний білет містить 3 завдання 3-ьох рівнів складності. Перший рівень – 2 теоретичні запитання, кожне по <i>10 балів (максимально 10 × 2 = 20 балів).</i> Другий рівень – 20 тестових завдань з декількома варіантами розв'язку. За кожне правильно виконане тестове завдання студенту виставляється <i>1 бал (максимально 20 × 1,0 = 20,0 балів).</i> Третій рівень – практичне ситуаційне завдання (кейс) з повним вирішенням і поясненням одержаних відповідей. За це правильно виконане завдання аспіранту виставляється <i>10 балів.</i> Результат екзамену залежить від загальної кількості набраних балів. Оцінка одержана на екзамені є остаточною.</p>	

Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають індивідуальне письмове завдання.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
81-89	B	добре	

	71-80	C		зараховано
	61-70	D	задовільно	
	51-60	E		
	0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

**Питання для
поточного та
підсумкового
контролю**

Перелік питань для поточного та підсумкового контролю

1. Сутність поняття ризик та основні його складові елементи.
2. Поняття невизначеності, види невизначеності.
3. Основні ідеї праць Р. Кантільона, Адама Сміта, Ж.Б. Сея, Йозефа Шумпетера, Ф. Найт, Ф.А. Хайєка.
4. Теорії ризиків і її розвиток.
5. Причини виникнення ризиків. Джерела ризиків.
6. Хто є суб'єктами ризиків та, що є об'єктами ризиків в глобальному просторі? Функції ризиків.
7. Класифікація ризиків бізнес-структур в глобальному просторі.
8. Властивості та основна характеристика ризиків бізнес-структур.
9. Зовнішні ризики, їх види, сутність, характеристика.
10. Внутрішні ризики, їх види та характеристика.
11. Характеристика окремих видів ризику: фінансовий, галузевий, інноваційний, політичний, екологічний.
12. Джерела ризиків бізнес-структур в трансформаційних процесах.
13. Середовище формування ризиків бізнес-структур.
14. Основні методи виявлення ризику.
15. Характеристика ризиків для бізнес-структур в умовах війни.
16. Особливості середовища розвитку малого і середнього підприємництва в умовах війни.
17. Природа ризиків в умовах воєнного стану.
18. Ризики релокації бізнес-структур. Ризики відкриття власної справи в умовах війни.
19. Основні види ризиків зовнішньоекономічної діяльності.
20. Інструментарій врахування, оцінювання та управління ризиком.
21. Сутність, зміст та призначення управління ризиками.
22. Принципи управління ризиками. Заходи мінімізації ризику у бізнесі.
23. Мета та функції управління ризиком.
24. Засади управління ризиками підприємницьких структур.
25. Впливу ризику на господарські процеси підприємства.
26. Особливості ризиків бізнес-структур в умовах війни.
27. Управління ризиками бізнес-структур в умовах війни.
28. Сутність якісного оцінювання ризиків. Методологія аналізу та оцінки ризику.
29. Основні види ризиків зовнішньоекономічної діяльності.
30. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності.
31. Страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності (ЗЕД).
32. Порівняльна характеристика методів страхування та хеджування ризиків.
33. Самострахування як метод управління ризиками.
34. Глобальні виклики XXI століття: тенденції та ризики в умовах інформаційної економіки.
35. Значення невизначеності під час прийняття управлінських рішень у діяльності малих підприємств.
36. Принципи управління ризиками бізнес-структур в умовах війни.
37. Заходи мінімізації ризику бізнес-структур в умовах війни.
38. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності.

	39. Використання міжнародних стандартів в управлінні ризиками бізнес-структур. 40. Ризики у бізнес-діяльності малих та великих підприємств.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню дисципліни.

Схема навчальної дисципліни «Ризики бізнес-структур в глобальному просторі».

Обсяг: 3 кредити, 3 семестр (90 годин: 32 год. лекції, 16 год. практичні, 42 год. самостійна робота)

Форма підсумкового контролю: іспит комбінований (усний/письмовий)

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.* ** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Перший тиждень (4 акад. год)	Тема 1. Сутність ризику та джерела його виникнення. - Ринок і ризик. Поняття невизначеність і ризик. - Еволюція поглядів на феномен ризику. - Ризик як економічна категорія. Теорії ризику. - Мета, джерела ризику. - Сторони та функції ризику. - Ознаки та причини ризиків.	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, практична робота (2 акад. год.) дискусія, групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни О. л. [1; 2; 3; 4; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 14; 15; 16; 17; 18; 23] Д. л. [1; 2; 3; 4; 5; 6] І. р. [1; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]	Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 8 год. Індивідуальне завдання	Згідно з розкладом
Другий тиждень (4 акад. год)	Тема 2. Класифікація ризиків - Класифікація системи ризиків. - Характеристика окремих видів ризику. - Основні властивості ризиків. - Зовнішні ризики, їх види, сутність, характеристика. - Внутрішні ризики, їх види та характеристика. -Характеристика окремих видів ризику: фінансовий, галузевий, інноваційний, політичний, екологічний.	Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.) групова робота	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни О. л. [3; 4; 5; 7; 8; 10; 11; 12; 15; 18; 19; 23; 24] Д. л. [2; 5; 6] І. р. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]	Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Згідно з розкладом
Третій тиждень (4 акад. год)	Тема 3. Кількісні методи оцінювання ризиків. Характеристика ризиків бізнес-структур в умовах війни.	Лекція (4 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична	Презентація, навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни О. л. [1; 2; 5; 8; 9; 10; 11;	Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до	Згідно з розкладом

	<ul style="list-style-type: none"> - Сутність кількісного оцінювання ризиків. - Загальні підходи до кількісної оцінки ступеня ризику. - Ризик в абсолютному вираженні. Міра ризику. - Ризик у відносному вираженні. - Середовище формування ризиків бізнес-структур. - Структура середовища формування ризиків. - Особливості середовища розвитку малого і середнього підприємництва в умовах війни. - Природа ризиків в умовах воєнного стану. - Ризики релокації бізнес-структур. - Основні види ризиків зовнішньоекономічної діяльності 	<p>робота (2 акад. год.) групова робота, мозковий штурм</p>		<p>12; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 23; 24; 25; 26] Д. л. [3; 4; 6] І. р. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]</p>	<p>практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання</p>	
<p>Четвертий тиждень (4 акад. год)</p>	<p>Тема 4. Ризики підприємницьких структур в умовах глобалізації Глобальні виклики XXI століття: тенденції та ризики в умовах інформаційної економіки. Етимологія підприємницького ризику. Основні ідеї праць Р. Кантільона, Адама Сміта, Ж.Б. Сея, Френсіса Уокера, Йозефа Шумпетера, Ф. Найт, Ф.А. Хайєка. Середовище формування ризиків бізнес-структур. Структура середовища формування ризиків. Ризики при впровадженні бізнес-ідей. Функції підприємництва в ризиковому глобальному просторі глобалізації. Визначити глобальні ризики світового простору, спричинені Четвертою промисловою революцією, та тенденції, що їм сприяють. Ризики транснаціональних компаній.</p>	<p>Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота, мозковий штурм</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали</p>	<p>О.л. 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22; 24; 25; 26 ДЛ. 1, 3; ІР. 1-4, 6, 7, 8, 12, 13, 14.</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>П'ятий тиждень (4 акад. год)</p>	<p>Тема 5. Управління ризиками бізнес-структур в глобальному просторі. - <i>Сутність, зміст та призначення управління ризиками.</i> - <i>Принципи управління ризиками.</i> - <i>Точка беззбитковості і ризик, дерево рішень в управлінні ризиком виробничої (підприємницької) діяльності.</i> - <i>Виробничий (операційний) важіль, його сутність та зв'язок з підприємницьким ризиком.</i> - <i>Диверсифікація як метод зниження ризику. Напрями диверсифікації.</i></p>	<p>Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, практична робота (1 акад. год.) групова робота</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали</p>	<p>див. Література для вивчення дисципліни О. л. [1; 5; 6; 10; 11; 12; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 26] Д. л. [2; 4; 6] І. р. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 8 год. Індивідуальне завдання</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Шостий тиждень (4 акад. год)</p>	<p>Тема 6. Управління ризиками бізнес-структур в умовах війни. - <i>Особливості управління ризиками бізнес-структур в умовах війни.</i> - <i>Принципи управління ризиками бізнес-структур в умовах війни.</i> - <i>Заходи мінімізації ризику бізнес-структур в умовах війни.</i> - <i>Самострахування як метод управління ризиками.</i> - <i>Сучасні інструменти управління ризиками бізнес-структур в умовах війни.</i></p>	<p>Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота, мозковий штурм</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали</p>	<p>див. Література для вивчення дисципліни О. л. [1; 5; 6; 10; 11; 12; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 25; 26] Д. л. [1; 2; 3; 4; 6] І. р. [2; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16]</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Сьомий тиждень (4 акад. год)</p>	<p>Тема 7. Ризики зовнішньоекономічної діяльності бізнес-структур в глобальному просторі. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності. - <i>Основні види ризиків зовнішньоекономічної діяльності.</i> - <i>Політичні ризики. Ризики, пов'язані з процесом митного оформлення.</i> - <i>Ризики, пов'язані з основними положеннями зовнішньоекономічного контракту.</i></p>	<p>Лекція (2 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.), групова робота</p>	<p>Презентація навчально-методичні матеріали</p>	<p>див. Література для вивчення дисципліни О. л. [1; 5; 6; 10; 11; 12; 13; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 26] Д. л. [4; 5; 6] І. р. [3; 4; 5; 6; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 16]</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Ризик вибору і надійності партнера. - Ризики реалізації. - Методика прийняття рішень (вибору) на основі результатів статистичної оцінки. - Значення невизначеності під час прийняття управлінських рішень бізнес-структур в умовах війни. - Основні прийоми зниження ступеню ризик. - Типи і види контрактів. - Страхування, його сутність, види. - Хеджування як форма страхування валютних та цінкових ризиків. 					
Восьмий тиждень (4 акад. год)	<p>Тема 8. Міжнародні стандарти в управлінні ризиками.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Поняття міжнародний стандарт ризиків.</i> - <i>Міжнародні стандарти ризик-менеджменту.</i> - <i>Уніфікований міжнародний стандарт ризик-менеджменту як відповідь на виклики глобалізації.</i> 	Лекція (4 акад. год.), самостійна робота, дискусія, практична робота (1 акад. год.) групова робота, мозковий штурм	Презентація навчально-методичні матеріали	див. Література для вивчення дисципліни О. л. [6; 10; 21; 22; 27] Д. л. [2; 4] І. р. [3; 5; 6; 8; 10; 11; 12; 13; 14; 17; 18]	Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати до практичного заняття. 7 год. Індивідуальне завдання	Згідно з розкладом
90 год		(32 год 16 год лекцій + 16 год практична робота)			58 год самостійна робота	